

OLJENA listu: U preplati za ditaru god. K 86.—, za polugodište K 18.—, tremješeno K 9.—, mjesечно K 80.— u maloprodaji 12 fil. pojedini broj. OGLOŠI primaju se u upravilištu trg Custoza 1

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

"HRVATSKI LIST" izlaz u naknadnoj tiskari JOSIP KRMPOVIĆ u Puli tvrđava Custoza 1. Uredništvo: Šidanska ulica br. 24. Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli. — Rukopis se ne vraćaju.

Sedma IV.

U Puli, srijeda 2. siječnja 1918.

Broj 894

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Beč, 1. (D. u.) Službeno se javlja:

Istočno bojište.

Primirje.

Talijansko bojište:

Na visoravni Asiaga i u području Monte Tomba vladala je preko dana živahna vatrena djelatnost.

Poglavlja generalnog stožera.

NJEMACKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Berlin, 1. siječnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: U Houthoulskoj šumi i kod Paschendaele bila se artilerijska vatrica prolazno uspela. Jak se engleski izvidnički sunak jugoistočno od Monchy izjavio. Južno od Marcoinga bila je probaćena dobitak na ozemlju od 30. prosinca. Broj se zarobljenika povlašto na nekoliko časnika i 70 momaka.

Bojna skupina njem. prijestolonasljednika i vojvode Albrechta: Sjeverno od Prosveta i s oba strane Ornesa kaošto i sjeverno i istočno od St. Michiel bila je djelatnost artilerijske djelomično živahna.

Istočno bojište.

Ništa nova.

Makedonsko bojište:

Nikakovi bitni dogodjaji.

Talijansko bojište.

U području Tomba potrajal su kroz dan žestoki vatreni bojevi.

Prvi majstor glavnog slijela Ludendorff.

* Udržene države i mirovni predlozi grofa Czernina. Kako brzojavaju iz Amsterdama, javila Reuterov ured iz New-Yorka sa danom 28. prosinca 1917: Listovi u Udrženim državama, govoreli o mirovnim predlozima grofa Czernina, izjavljuju jednoglasno, da ti predlozi ne mogu nipošto utjecati na odluku Amerike glede sudjelovanje u ratu. List "New-York World" nazrijeva u "Czerninovim dvotinčnim frazama" Prustvo u najgorjem obliku i plše, da ne sadržavaju a mani riječi o poštenoj uzvrat za neizrečeno nepravo, počinjeno na Belgiji, Francuskoj, Srbiji, Poljskoj i Rumuniji, i nikakovog obećanja, e bi mogli naroti računati na trajan mir, sve ako i bi pruska vojnička stranka potpisala izjavu grofa Czernina. "New York Herald" smatra predloge za ništa drugo, nego za pokušaj, da se utolaž glas nječićkih pučkih plemena. "Nikakovih aneksijskih nadoknada steta" zvuči maksimalističkim ušima doduše lijepo, no analizuje li se formula, to je ona bez značenja. — "New York Times" piše: "Ovi predlozi znače jednostavno njemački mir, koji uspostavlja status quo, podaje Njemačkoj slobodu, da proveđe svoje srednjo-europejske osnove i dade, da doziru njezine osnove o osvajanju i nadvladaju. Kad bi njemački predlozi imali voditi do nečesa, moralni bi po Njemačkoj samoj biti jasnije i razgovjetnije biti formulirani. List "New York Tribune" sumnja o poštenju ponude i izjavlja, e je sadašnja akcija Njemačke isključivo uperenja na to, da se udovolji zahtjev vlastitog naroda za mirom i uskoleba vjernost podanika u neprijateljskim zemljama, kojima je dosadio bio rat. — "Chicago Herald" navješta već unaprijed, da će se izjavoviti mirovna nastojanja Njemačke. No ma i kako još lijepo izgledali pojedini uvjeti kod površnog promatravanja, stoji ipak to, da bi mir sada znacio ostvarenje snova o prevlasti autokracije i da se svijet ne može pouzdavati u sadašnje gospodare Njemačke.

* Rat na moru. Wolffov ured javlja iz Berlina: U Biskajskom zalivu, u engleskom kanalu i u Irskom bje moru petopljeno opet 25.000 bruto-reg. tona.

* Sa bojišta u Palestini. Reuter javlja službeno iz Londona: Saznaje se, da je neki arapski odio pod vodstvom šerifa Feizala, sina Hedžaskog kralja, južno od Tebuka na crti Hedžaskoj, po prilici 350 milja sjeverno od Medine, uništilo povorku četa, te ju svu djelomice pobijao, a djeleme zarobio. Među mrtvima se nalazi Sulejman-paša Rifada, plemenski poglavica plemena Billi, koji je neumjesno zauzeo stanovište za Turke i s njima poduzeo putovanje. Pljen iznosi 300 pušaka, veliku množinu municije i 24.000 turskih funta u zlatu.

Iz Rusije.

Sto vell Kaledin, kezački hejtman. — U Petrogradu je mir. — Kako sude radiol. — Zaplijena zlata. — Na rumunjskoj je i ruskoj fronti opet red. — Boljševici će ratovati i dalje proti Njemačkoj. — Kozaci su rasprišili crvene garde. — Dutov osuđuje bratimljenje.

Stockholm, 21. Jučer u Haparandu stigli list "Ruskije Vjednosti" priopćuju govor Kaledina, koji je ovaj držao dne 13. prosinca u Novom Čerkaskom pred Kozacima. Govor je taj žestoka optužba proti sklopiljenju primirja. Izrečen je taj govor pred nekih 20.000 ljudi i kasnije proširen u obliku proklamacije čitavim područjem Doma i Ukrajine. Ova proklamacija završuje ovako: "Djeco, doškora će vam se kazati, da je primirje i da nijedan ruski vojnik ne smije pucati više na Njemicu. No vi Kozaci, koji se nijeste dall nikad podjarmiti, vi nećete nikad zaboraviti na svoju dužnost. Vi nećeponijeti sa sobom kući svojih pušaka i svojih kopja, jer inače biste na svoje glave nagomilali kletvu, i sutra ne bi bili vaši sinovi više gospodari na poljima svojih otaca. Vi znate, što ovo primirje da znači. Njemci vole, da kod nas nekoliko ruku punih novaca dijeli novac, radije, negoli da se nastavljaju tući. Oni znaju veoma dobro, da mogu Rusi izgubiti na stotine bojeva, no da Rusija ne može nikad biti pobijedjena. Osvojili su Rigu i natjerali kuvavice iz Tarnopola u blieg. No uza sve to ostaje Rusija na nogama. Ona se prostire u beskonačnost, u neizmernost, i stoga je ne može uliko uznemirivati. Neka uznapredaju Jos jedan put po stotinu ili tri stotine versta, još uviček će naći istu ugrožavajuću i veliku Rusiju pred sobom. Od tega se boje i ne usudjuju se stoga voditi rata više dalje. Kako bi u Petrogradu došli do kraja, potkupili su nekoliko muževa. No čitava se ruska armada ne dade potkupiti. Neka i sklope primirje, ja znadem, da si 8. i 11. armada ne će dati istrgnuti svojih pušaka po izdajicima. Što se tiče vas Kozaca, to ćeće smješta poći na poseac, kako neprljateli ne će moći mirno spavati. Kozaci iz godine 1914., vi nijete bili hrabri radi toga, što ste bili sluge Nikolaja II., vi ste bili i onako hrabri. Vi ste danas isti, kao i jučer. Dokazat ćeće neprljateli, e nema nikakova razloga, da se osjeća sigurnijim, negoli onaj njemački zapovjednik, kojega glavu ste mi donijeli. I izdajnicima u Petrogradu znat ćeće odgovoriti. Grozem se guilotinom. No neka ne zaborave na to, da imaju u području Doma i Ukrajine još vjernika, i da će svanuti za nje čas, kad čemo za nje uvesti opet nabijanje na kolac".

Rotterdam, 31. (D. u.) Prema listu "Nieuwe Rotterdamsche Courant" javlja dopisnik lista "Daily News", koji se je baš iz Petrograda povratio, da se glasovi engleske štampe o nemirima u ruskom glavnem gradu morajo u glavnem svesti na namjerice krive izvještaje o pozicijonalne ruske štampe. U gradu da je veći red nego li prije. Po prvi put od početka revolucije da je vlast u istinu moguća.

Petrograd, 24. (Havas) Radnici su velike kemične tvornice u Petrogradu, među njima maksimaliste, uapsili sve članove upravnog vijeća i osudili ih na smrt, jer da su se protivili nadzorstvu radnika. Ovaj se je zaključak imao provesti u roku od tri sata, kadno je uspostavljala skupina razboritih gradjana. Tim je radnicima pošlo za rukom, da članove upravnog vijeća spremi u zavod Smolni, gdje se nalaze pod paskom. Radnici su postavili vlastito upravno vijeće i upravljaju sami tvornicom.

Petrograd, 29. P. b. a. Odredba o zaplenjeni ocjelnih pretinaca u bankama određuje: 1. Cijelo srebro, koje se nalazi u ocjelnim pretincima banaka, prenaša se na tekući račun odnosnih stranaka u državnu banku. Zlato u novcu i u komadima zaplijenjuje se i privadja državnoj zalihi zlata. 2. Svaki posjednik ocjelog pretinca mora na poziv smjesta da dodje sa ključevima u banku i prisustvovati zaplenjeni pretinca. 3. Izostanak će se posjednika tri dana iz proglaša smatrati nepoštenjem. 4. Pretince će ovih posjednika, koji nijesu bili pridošli, otvoriti posebno povjerenstvo, koje će biti imenovano po povjerenicima državne banke, i sav će se sadržaj tih pretinaca zaplijeniti kao narodno dobro. Ovu je odredbu prihvatio izvršujući glavni odbor; pet se je članova sustegnulo od glasovanja, a petorica su glasovali za nj.

Pariz, 26. (Havas) Glasa se iz Jassyja, da su rуски максимalisti, koji su zaposjeli kolodvor u Sečoli, nekoliko kilometara dalje od Jassyja, zaključili uapšenje i umorstvo generala

Čenbačeva. Urota bje otkrivena, i general je dao uapseiti četiri kolovodje, od kojih je jedan lih u tu svrhu doputovao bio iz Kronštadta. Kolodvor u Sečoli kao da je sad u rukama rumunjske uprave. Rumunjski je poslanik u Parizu, Antonescu, potvrdio te vijesti i pridodao, e sve to upućuje na to, da je na rumunjskoj i ruskoj fronti izdržan zaprt.

Pariz, 26. (Havas) Prije nekoliko je dana osvanuo Trocki na jednom u francuskom poslaštvu u Petrogradu. Pošlo izmedju boljševičke vlasti i vlasti austrijaca ne postoje službeni odnosi, to nije razgovor sa francuskim poslanikom Noulensom imao nikakovog službenog značaja. Trocki je govorio o općenitom položaju. Nadalje se je govorilo o pitanju glede viđimovanja putovnika. Nadalje je izrazio Trocki bojan, da bi se inozemna vojnička izaslanstva mogla umiješati u borbe, koje su bukvali u raznim dijelovima zemlje. Pučki je povjerenik naglasio nadalje, da bi boljševici sklopili mir na demokratskoj osnovi, koji potpuno užima u obzir pravo samoodredjivanja naroda. Ne privoli li Njemačka na takav mir, mogli bi se maksimalisti dovesti do toga, da započnu rat iznovice. Usprotiv li se javno mnijenje protiv tomu, bilo bi to pitanje podnešeno ustavotvornoj skupštini. Pod konac je izjavio Trocki, eće zemlja zapasti u anarkiju, ne bi li mogli boljševici nadviđati otpora, koji se stavljaju protiv njima.

Petrograd, 26. (Havas) U okolini su Makliske unvalili Kozaci i crvene garde, koje su čuvale mlje, i raspršili ih, kod česa su ih stoniti broj poubijalj. Zaposjeli su sve mine.

London, 27. (Havas) Listu "Times" javljuju iz Petrograda, da je general Dutov sa tatarskim Kozacima osvanuo pred Ufom i ondje potlačio bratimljenje sa boljševicima. On da napreduje sad proti Samari i Saratovu. Orenburg da je opkoljen, Čeljabinsk zaposjednut.

SA RATISTA.

Beč, 31. (D. u.) Ratni izvjestiteljski stanjavlja sa danom 31. prosinca: Izakako se je već prijašnjih dana iza najžešće topovske i minskе vatre protiv našim položajima zapadno od Monte Tomba poduzete navale izjalovile, sad su iza najintenzivnije vatrene opštine pripreme jučer francuske čete ponovile tu navalu, koja im je kao dobitak donjela pojedine jarke prve crte. I 20 do 30 ljetaca je sudjelovalo na francuskoj strani kod tog okršaja, kod česa su bile tri sastreljene. Isti je tako oboren jučer prijeti jedan zrakoplov. Mutno je vrijeme posljednjih dana pokazivalo na najvišim temperaturama sve do 15 stupnjeva ispod ništice, na visoravni sve po 8 stupnjeva ispod ništice. Neprijateljske su se navale, uperene proti položajima jugozapadno od Asiaga i proti Col del Rosso izjalovile usprkos topničke pripreme i vatre iz strojevnih pušaka i ručnih granata branitelja.

* Iz Švedske. "Svenska Telegram-Byran" javlja iz Stockholma: Ministar je predsjednik Eden držao govor o sadašnjem stanju glede pučke prehrane, izvanjskog položaja i trgovачke politike, kod česa je izjavio, da je položaj obzirom na pučku prehranu veoma težak. Zalihe žita u državnim spremištima da dođeju sad samo do mjeseca svibnja 1918. Žetva je u godini 1917 bila ispod polovice. Od potrebe je najveća štedljivost. Glede rasprava je sa vlastima antante izjavio, da upute švedskih zastupnika ne dopuštaju nikakvog utančenja, koje bi moglo povrijediti neovisnost ili neutralitet Švedske, te da je tvrdnja, kao da antanta stavlja u vijet prepunjenja našeg brodovnog prostora i obustavu izvoza željezne rudske u Njemačku, posvema neispravna. Glede pitanja je o proglašenju neovisnosti Finske kazao ministar-predsjednik, da gojimo tople simpatije za nastojanje finskog naroda, kako bi si osnovao samostalan opstanak, i živo želimo, da ugledamo Finsku kao neovisnu državu u europskom državnom sustavu. No to ovisi i u drugim faktorima, nad kojima nemamo nikakve vlasti, kao i o mogućnosti sporazumka između Finske i Rusije, te držanja drugih vlasti. Ministar je predsjednik odbio konačno sve zahtjeve glede intervencije Švedske u Finskoj i izjavio, da bi vlastita snaga Finske moralna opravdati pravo Finske na samostalnu državu.

* Iz Udruženih Država. Reuterov ured javlja iz Washingtona: Državni je-tajnik Mac Ados dožnačio daljnje predujmove od 625,000,000 dolara Velikoj Britaniji, 155,000,000 Francuskoj, 7,500,000 Belgiji i 1,000,000 Srbiji. Sveukupna svota predujmova iznosi dosad 4.236,400,000 dolara.

Sveopći mir i Engleska.

London, 31. (D. u.) Listovijavljaju, da je izvršbeni odbor radničkih stranaka i parlamentarnog odbora radničkog kongresa iz konferencije u petak imao dogovor sa ministrom predsjednikom Lloyd Georgeom glede memoranduma radničke konferencije. Lloyd je George dao radništvu razumjeti, da će alijirane vlade po svoj prilici dati kakav takav odgovor na njemačku mirovnu ponudu Rusiji. Govoreći o mirovnim i ratnim je ciljevima naglasio Lloyd George, e su se vlade obvezale, da će raditi u sporazumu s alijirskim vladama i izrazito dodao, da mora Engleska u pitanju glede Alzacijsko-Lorenz podupirati francusku vladu, koja predočuje sveukupni francuski narod, dok da socijaliste zastupaju samo jednu skupinu naroda.

Mirovni pregovori.

Amsterdam, 1. (D. u.) Reuter javlja iz Londona: Ovdješnji dopisnik lista „Manchester Guardian“ saznao, da engleska vlast smatra po Austro-Ugarskoj i Njemačkoj putem Rusije ponudjene mirovine uvjete ozbiljnijim korakom sa strane središnjih vlasti i da imade čvrstu nakonu, da poda dobro primišljeni odgovor, čim budu uvjeti službeno predani. Lloyd George da je već sam odredio putovanje u Francusku, kako bi sa Clemenceauom o tom raspisavlja.

* Odjek njemačkog saveznog vijeća za vanjske poslove sastaje se pod predsjedanjem bavarskog ministra-predsjednika Dandla 2. siječnja 1918. 3. siječnja obdržavat će se sjednica glavnog odjeka rafisrata.

* Odjek ruskih mirovnih pregovora. Havas javlja iz Pariza: Prema listu „Echo de Paris“ uporabit će se sav ratni materijal svake vrste i sva municija, koja je bila određena za ruske i rumunjske armade, odsad za vlastitu uporabu.

* Potres u Guatemali. Reuterov ured saopćuje: Potres, koji je u subotu prošao Guatemalom, porušio je gotovo cijeli grad. Pomorsko odjeljenje saopćuje, da leži sve u ruševinama. 5000 osoba ostalo je bez krova. Odjeli su morarice primili zapovijed, da priskoče u pomoć.

* Gradnja drvenih brodova. Neki londonski list saopćuje iz Washingtona: Kontreadmiral Bowes saopćio je u senatskoj komisiji za poslove plovidbe, da je nacrt o gradnji 1000 drvenih brodova neprovđiv, budući da nema dostatno sposobnog materijala na raspolaganje.

Političke vijesti.

Njemački socijalisti protiv Slavena.

U njemačkoj socijalnoj demokraciji, pojmenca u njihovom organu „Arbeiter Zeitung-u“, opaža se od nekoga vremena nekonsekventno stanovlje prema narodnim problemima u monarkiji, (poimene prema zahtjevima Slavena). Njemačka socijalna demokracija, koja je ispisana na svoju zastavu program, prema kojemu imaju u prvom redu da socijalni preduvjeti života odlučuju o političkom uređenju među narodima, za vrijeme je rata sve više zadobila boju njemačkoga naacionalizma. Poimence se to opaža u „Arbeiter Zeitung-u“. Dok se jednoga dana „Arbeiter Zeitung“ zagrijava za pravedni postupak sa svima narodima u monarkiji, pojmence sa Slavenima, dotle se drugog dana najžešće obara na zahtjeve Ceha i Jugoslavena, Mađarsa i Pojaka gledajući u svim svojih narodnih snaga. Sada, kad se radi o zbijenju naroda i o mirovnim pregovorima kada su slavenski narodi usvojili stanoviste ruske vlade, da se mir sklopi na podlozi samoodruštive i slobode naroda, sada „Arbeiter Zeitung“ napada slavenske zastupnike, prekoravajući ih, da jednako, kao i Svenijenci, idu za otimanjem tudišta zemljišta. Ovaj uenadani preokret u pisanju organa njemačke socijalne demokracije u Austriji učinio je medju slavenskim zastupnicima vrlo neugodan dojam, a to tim više, što se i za vrijeme zasjedanja austrijskoga parlementa pokazalo u više navrata, da su neki njemački socijalistički zastupnici napadali na slavenske, pojmence češke zastupnike zbog njihovih želja i zahtjeva. („Obzor“).

Cernini i boljševici.

„Venkov“ piše: Dopisni ured saopćuje, da se unatoč povoljnog prosudjivanja mirovnog pitanja nije mogla razviti burzovna djelatnost. Uistinu karakteristična stvar. — Medutim više nego tako vijesti iznenadjuje postupak grofa Cernina. Tko je kod nas „otkrio“ boljševike, a tko je proglašio, da po njima govori cijela Rusija, tko im je podao titule zrelih političara i državnika? Bilo je to grof Cernin! A to je učinio baš u zakonodavnom zboru ugarskom. Eto dakle, ti zreli političari i državnici objavili, za jedan od glavnih svojih uvjeta samodredjivanje svih naroda. Sigurno su pri tom imali na pameti, da je sam grof Cernin govorio o potrebnom oslobođenju Albanaca i Poljaka, o uredjenju njihove samostalne države, i da će Njemečki izvojevati slobodu Flamcima, Kuroncima, Litavcima — i boljševici su dakle vjerovali, da pravo samodredjivanja pril-

pada i Cesima (a valjda i Jugoslavenima Op. ur.) i sličnim kulturno i gospodarski dozreli narodima. Za sigurno su držali, da ne će tu biti nikakovih oprovergavanja. Zato su također zahtijevali, neka svaki narod sam slobodno i prosti glasuje o tome, hoće li biti samostalnim ili će se pripojiti k ovoj ili k onoj državi. Grof je Cernin medutim ustao — i upravo taj zahtjev odbio. I već, svaka država sama neka si uredi ta pitanja u svojim granicama, po svojem dobroj i mišljenju. Mi medutim već znademo, kako misli grof Cernin urediti to pitanje kod nas. (Ostalo zapisano.)

Mirovni anglo iz zavoda u Smolniju.

„Ruskoje Slovo“ javlja o nekoj na prvi pogled veoma napadnoj raspravi u vijeću pučkih povjerenika, i o osobitom zaključku, koji je uslijedio bio nakon toga. Trockij da je u jednoj sjednici vijeća predložio, da se obrate na papu sa molbom, neka svojim utjecajem uzdjeluje kod vlasti katoličkih država u smislu skorošnjeg mira. Pučki povjerenik za pučku nastavu, Lunačarski, izjavio se je proti ovom predlogu, jer da bi ga neprijatelji proletarijata u svojoj agitaciji proti Lenjinovoj vlasti mogli spretno iskoristiti. No vijeće je glasovalo medutim za predlog Trockoga i načelno se izjavilo za to, da se imade papa predobititi za stranku „akiljnih borioča za mir“. Trockomu bje povjereni izradba odnosne note na svetu stolici, u kojoj se dakako posve „prema demokratskim načelima“ ne rabi uobičajeni naziv „Vaša Svetost“. — „Posve demokratički“ kada su se obavili i mirovni pregovori. Kako je još svima u pameli, nagovještali su boljševici na sva usta u svim svojim manifestima, da će sve rasprave voditi pred forumom mučenih naroda čitavoga svijeta. No već kod predgovora su u Brest-Litovskom našla gospoda prividno na ozbiljne poteškoće — i junaci su Krilenkovi popustili. I tako je došlo do interpelacije u petrogradskom vijeću, gdje je Trockij, izdavač „potajnih ugovora“ morao biti pozvan, da skine koprenu sa tajanstvenih vijećanja u Brestu. Tek kasnije su „nestomljivi“ protivnici potajne diplomacije prilopčili zapisnik rasprava. Službeni ruski zapisnik, datiran sa 13. (26.) studenom i potpisani po Krilenkovim parlamentarcima, poručniku Vladimиру Šneru, vojničkom liječniku Mihajlu Sagalovicu i jednogodišnjem dobrovoljcu Čurju Merenu, bio je priopćen u Lenjinovim glasilima, među njima i u listu „Rabočij i soldat“. Jedno mjesto tog službenog izvješća pokazuje duševo raspoloženje delegacije, koja je imala odlučiti o udesu Rusije; ovdje se već, da je ruska ponuda o primirju bila uručena vrhovnom zapovjedniku istočne fronte... princu Ruprechtu. Neznanje Krilenkovih odabranika polazi tako daleko, da iznijenjuje princa Leopolda bavarskoga sa prijestolonasljednikom Ruprechtom, koji je, kako je poznato, zapovjednikom neke armade na zapadu. Da se „pučki povjerenici“ lačaju u svom nastojanju za iznudnjem mira i krivotvorina, bilo je već odavno jasno svim onima, koji čitaju njihova glasila. Ispostavilo se je bilo naime i to, da je narodna brzojavka talijanskog poslanštva, koja je vrhovnom zapovjedniku Duhoninu izjavila bila sporazum čitave antante glede posebnih rasprava Rusije sa Njemačkom, bilo puko krivotvorene. Na ovu je brzojavku napustio glavni stan svoj otpor, i Krilenkovi su plemeniti gardisti mogli Duhoninu zavrtno umoriti. Ali nenatkriljivo će glumač Trockij odbiti od sebe i ovo ogorčenje radi toga krivotvorena. „N. Z. Z.“

Domaće vijesti.

Sazivna obzvana. V. Na temelju Previšnjih odluka, kojim je podignut sav c. k. i kr. ugarski narodni ustank, pozivaju se ovim osobama podložne narodnom ustanku, što su rodjene u godini 1900., da dodju na pregledavanje, eda se utvrdi njihova sposobnost za službu pod oružjem u narodnom ustanku. Dužnost doći na pregledavanje: Na pregledavanje valja da dodju sve osobе podložne narodnom ustanku, što su rođene u gore naznačenoj godini (austrijski i ugarski državljanji, a također i osobе, koje ne mogu dokazati inostransko državljanstvo). Od dužnosti, da dodju na pregledavanje, izuzeti su samo: 1. oni, koji sada i onako već pripadaju aktivnoj vojničkoj svezi kao osobе podložne narodnom ustanku, uvezvi amo i članove c. k. streličkih zborova u Tirolu i Vorarlberškoj (upisani strijelci); no članovi drugih korporacija podložni narodnom ustanku valja da dodju na pregledavanje; 2. oni, koji očito nisu sposobni za službu pod oružjem u narodnom ustanku (t. j. takvi, kojim manjka jedna nogu ili ruka, koji su slijepi na oba oka, gluhoti, kreteni, pa osobе, za koje je od suda proglašeno, da su lude, mahnite ili glupe, ili koje su inače duševno bolesne), ako je kod pregledavanja prikazan primjer dokaz o dotičnoj mani, dotično bolesti. Koji boluju od padavice, valja da dodju na pregledavanje; dokazi o njihovoj bolesti,

imaju se prikazati najdalje do pregledavanja. Prijava: Svi koji su po gornjim odredbama dužni doći na pregledavanje, valja da se najdalje do 9. januara 1918. prijave u općinskom uredu (kod magistrata) onoga mješta, u kojem borave u času, kad se izda ova obzvana. Dužnost prijave tiče se također onih, koji u općini svojega boravišta imaju zavlačljeno pravo. Osobe podložne narodnom ustanku valja da se kod prijave iskažu primjerenim dokaznicama (krštenicom ili svjedodžbom rođenja, domovnicom, radničkom ili služinskom knjigom, školskom svjedodžbom itd.); osobe podložne narodnom ustanku, kojim je dana „lična i prijavna iskaznica“ u smislu obzname od 6. marta 1916., valja da na prijatu donese tu ispravu. Tkogod se prijavi, primit će iskaznicu narodnoga ustanka, koju treba da pomno čuva i prikaže kod pregledavanja. Ta iskaznica je također potvrda njegovе prijave i daje mu pravo na besplatnu vožnju na željeznicama (izuzevši brze vlakove) i parobrodima na pregledavanje i natrag, zatim također — ako se kod pregledavanja nadje, da je sposoban — pravo na besplatnu vožnju kod dolaženja pod barjak u službu. Tko propusti prijatu, strogo će ga kazniti političke vlasti. Provodjjanje pregledavanja: Pregledavanje osoba podložnih narodnom ustanku zbog utvrđenja njihove sposobnosti za službu pod oružjem u narodnom ustanku obavit će povjerenstvo narodnoga ustanka za pregledavanje, koja će uredavati u vrijeme od 14. do 28. januara. Nakon koje je povjerenstvo upućena koja osoba podložna pregledavanju ravna se po općini, u kojoj se prema svojem boravku imala prijaviti. Napose će se oglasiti, kada će i gdje funkcioniратi povjerenstvo za naknadno pregledavanje. Tko ne dodje na pregledavanje, kaznit će se po zakonu od 28. juna 1890., L. d. z. br. 137., o kažnjenu neposluhu spram vojne bezbjednosti i zavodjenju na to. Dočazak pod barjak: Kada i kamo valja da dodju u službu pod oružjem osobe, za koje se kod pregledavanja nadje, da su sposobne, doznaće one kod pregledavanja. Koji ne dodje na pregledavanje u dane, što su za njih određeni, i zato moraju doći na naknadno pregledavanje, pozivaju se ovim, da odmah poslije naknadnoga pregledanja dodju pod barjak; no u prilikama vrijednim obzira može im povjerenstvo za pregledavanje dozvoliti još kratak vojnički dopust, da urede svoje privatne poslove. Za koje se kod naknadnoga pregledavanja nadje, da nijesu sposobni, opet će se otpustiti, jer za sada ne dolaze u obzir za službu pod oružjem. Takodjer tko ne dodje ili tko zakasni pod barjak, kaznit će se po gore spomenutom zakonu. Pogodnosti: Osobama podložnim narodnom ustanku, koje kod pregledavanja dokažu naučno-usposobljenje, što je po vojnom zakonu utvrđeno za pogodnost jednogodišnje prezentne službe podjeljuje se dozvola, da za svoje službe u narodnom ustanku nose znak jednogodišnjega dobrovoljca. Onim, za koje se kod pregledavanja nadje, da su sposobni, također je slobodno na temelju vojnoga zakona dobrovoljno stupiti u zajedničku vojsku, ratnu mornaricu ili domobranstvo; i to za vrijeme prezentne i ukupne službe, što se ima odslužiti po odredbama netom spomenutoga zakona o dobrovoljnom prisupstvu. U pogledu biranja vojnoga tijela vrijede opća ograničenja, što su o tome izdana. Noposlije prezentiranja dopušteno je dobrovoljno stupiti svakako samo kod vojnoga tijela, kojem je dotična osoba dodjeljena kao narodni ustaša. Saziv i pregledavanje bosansko-hercegovačkih zemaljskih pripadnika: Oglasaće se, da se pozivaju u službu pod oružjem također bosansko-hercegovački zemaljski pripadnici podložni službi u evidencijski rezerve, što su rodjeni u godini 1900. Ako oni borave u Austriji, valja da se do 9. januara 1918. prijave kod općinskog ureda (kod magistrata) općine svojega boravišta i donesu dokaznice kazane u ovoj obzni, te će ondje primiti iskaznicu, koju treba da pomno čuvaju i s kojom će u vrijeme od 10. do 12. januara 1918. doći na pregledavanje k. c. i kr. kotarskom popunidbenom zapovjedništvu, u čijem se području nalazi njihovo boravište. Osobama podložnim službi u evidencijski rezerve daje se na temelju iskaznice besplatna vožnja na željeznicama (izuzevši brze vlakove) i parobrodima do c. i kr. kotarskoga popunidbenog zapovjedništva i natrag. Od c. i kr. kotarskoga poglavarstva. U Puli, dne 2. januara 1918.

Ošteta za štetu pretrpljenju u Istri u godinama 1915. i 1916. uslijed rekvizicije vina. Žemaljska upravna komisija Istre obratila se na presjedništvo c. k. ministarskog vijeća spomenicom, u kojem se potanko prikazuje štetu pretrpljenja od istarske pokrajine uslijed rekvizicije vina, obavljene u godinama 1915. i 1916., te se moli da ova pokrajina bude otšetčena izvanrednom državnom pripomoći od K 10,000,000., koja bi se upotreblila u jednakim djelovima za izvršenje naprava za opskrbu vodom i za ponovljenje propalih vinograda.

Trgovačko-gospodarski glasnik

list za poljoprivredu, trgovinu, agrarnu i trgovinsku politiku, obrt i promet.

Podesan za informacije o dalmatinskoj privredi i trgovini, te za trgovačke oglase. — Godišnja pretplata K 6.—

Uprava: Zadar (Dalmacija).

Suoj k suome! :: Suoju k suome!

Kavarna

„Narodni Dom“

osprekljena je svim hrvatskim, slovenskim, češkim kao i drugim novinama raznih jezika.

Na raspolaganje biljari i druge igre.

Posebne sobe za igre. — Poslužba brza i točna.

Za što veći posjet preporuča se

Grga Basletić, vlasnik.

DOBRO ĆE ZASLUŽITI

svaki onaj, koji bere i sakuplja snho i zeleno lišće lovorike, smilja, dušice, sunčaka, pelina, kao i svakovrne ljekovite trave i korjenja.

Uz dobru plaću prima tvrtka

Maraspin

na Premanturskoj cesti.

Kino „Crvenog Križa“

Ulica Sorgija broj 34.

Današnji raspored

Žuta putnica

drama u 4 čina s klarom Kimball Youlig.

Početak: 2:30, 3:40, 4:50, 6 i 7:10 s. pop.

Neprekidno predstavljanje.

Ulažnina: I. prostor 1 K; II. prostor 40 fil.

Uči se može kod svake predstave.

Ravnateljstvo se pridržaje pravne proučenosti rasporeda.

Sjetite se udovica i siročadi palih vojnika!

„Hrvatski List“ može se kupiti u našoj podružnici, ulica Franz Ferdinanda 3, naproti „Custozi“ već od 6 sati jutro dalje.

Jedini hrvatski osiguravajući zavod.

„CROATIA“**osiguravajuća zadruga u Zagrebu**

Utemeljena godine 1884.

SREDISNJICA: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice
Podružnice i glavna zastupstva: OSIJEK, SARAJEVO I TRST.

Zavodska imovina K 5,167.276.64
Isplaćene odštete K 7,729,996.96

Ovaj domaći zavod prima uz povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:

I. Protiv šteta od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica industrijskih poduzeća).
2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dučanske robe, gospodarskih strojeva, itd.).
3. Osiguranja potjeklih plodina (žita, sijena itd.).

II. Staklenih ploča protiv razlupanja.**III. Na ljudski život:**

- a) Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
- b) Osiguranja miraza.
- c) Osiguranja životnih renta.

Podpisivanje ratnog zajma, skopčanog sa osjeguranjem, traje još dalje kod ovdješnje c. kr. vojničke zaklade za udovice i siročad na trgu Custoza br. 45, I. k.

**Veliki izbor
listovnog papira
u mapama i kutijama**
preporuča
Papirnica Jos. Krmpotić -- Pula.

„Kreditno i eskomptno društvo“
PULA, trg Custoza 45

prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatujak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba, u svakoj visini.

Uredovni satovi su: od 9 do 12 prije podne i od 2 do 4 popodne.